

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foale politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir petiț prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.

Pentru ce au muncit stăpânitorii.

Care încătrău s'au împărțit deputații din casa țării, deputații și miniștrii. Unii au plecat la marginea mării să-și spele trupurile grase în apă sărată, alții caută singurătatea codrilor și aierul limpede al munților și puțini vor fi cărora să nu le îngăduie băierile pungii să meargă peste țări și mări. Să răcoresc grofii și baronii la umbra de frunză deasă, să scaldă, să giugiulesc și mănâncă bine — doar' pentru-ce am fi pe lume noi, dacă nu le-am înfunda hambarele și nu le-am sătura pungile, dacă nu i-am ajutat cu brațele noastre trudite să se urce frumușel într'un vagon de clasa întâiu pe catifea și între oglinzi, nu cumva să-i doară oasele lor ghiftuite de boli ciudate și să-i trimitem peste hotarul țării să se odihnească.

Da, toți grofii noștri stau acum la umbră prin Italia prin Elveția și prin țările ale lumii.

Dacă nu credeți duceți-vă în Pesta, pe malul Dunării, și veți vedea un palat mare și frumos, un palat care să chieamă casa țării, cum stă singuratic, cu porțile încuiate și să răcorește și iel.

Dar să judecăm cu dreptate și să vedem dacă au după-ce să odihni domnii deputați? Unii vor zice că n'au, dar noi răspundem hotărât că: au.

Sunt numai vre-o câteva săptămâni de când s'au făcut alegerile de deputați. Atunci au muncit grofii și au asudat cum asudăm și noi la sapă, au cutrierat țara în lung și în lat fără să cunoască osteneală, au vorbit mult și au strigat și și-au bătut piepturile făgăduind poporului ușurare de dări, drept de vot la alegerile de deputat, școli, cărciume și tot felul de lucruri frumoase. Așa au făcut deputații guvernului de astăzi. Au muncit. Tot atunci și-au desfăcut pungile lor încărcate cu aur și cât s'au trudit ei până au făcut să călătorească banii lor rotunzi în mâna tremurătoare a săracului. Atunci au în-deplinit ei aceea muncă groaznică de uriași de-au înecat glasul adevărat al sângelui în cel strigător al argintului. Și aceasta nu e muncă? E o muncă și aceasta, drăcească dacă vreți, dar e muncă.

Dar morții? Dar schingiuirile și bătăile? Ei au știut să muncească și în privința aceasta. Știm doar cu toții că pe vremea alegerilor au fost străpuși și împușcați vre-o câți-va zeci de oameni, și cine dacă nu conții au fost aceia cari au ajutat acestor suflere în-

drăznețe să se coboare supt glie; ei le-au astupat gura cu pământ, ca strigătele lor să nu supere urechile subțiri ale dumnilor. Și închipuiți-vă iubiți cetitori, că am face o condică a tuturor palmelor și ghionturilor ce s'au împărțit pe vremea alegerilor în țara noastră, nu știm dacă ne-ar ajunge toată hârtia câtă iese în fabrica dela Turda. Aceasta ne-ar putea-o lămuri numai vânătaile de pe trupurile țaranilor noștri znoșiți în bătăi și dinții lăsați pe locurile de alegere.

Dar aveți să ne întrebați: ce nevoie au avut oamenii aceștia să se trudească atâta la alegeri? Sunt doară toți oameni cu averi și venituri mari. Nu puteau mai bine să-și cruțe oasele de oboseală la alegeri și să lase pe alții să obosească până să frântească pe deputații și candidații poporului? Vă vom răspunde că nu puteau să lase pe alții, pentru că *toată bogăția, liniștea și puterea lor de acuma atârnă de alegeri*. Dacă la alegeri ar fi ieșit aleși oamenii poporului, iei ar fi schimbat numai decât legile de dări, ar fi dat drept de vot la tot poporul și ar fi scos din slujbe pe slujbașii aceia, cari sunt numai slugile celor tari și bogați. Într'un cuvânt puternicii și bogații de azi ar fi pierdut puterea și stăpânirea pe care o au peste noi și averile noastre. Iacă s'au votat în adunarea țării un miliard și jumătate de dări, adică o mie și cinci sute de milioane, apoi alte cinci sute șasezeci de milioane pentru un împrumut, cu totul două mii și o sută de milioane. Dările aceste azi cine le plătește? Poporul cu munca lui, iar grofii, fabricanții și bancherii, jidovii cei mari, plătesc o parte mică, mult mai puțin decât ar trebui.

Iată pentru ce au muncit iei la alegeri: *ca să nu plătească iel atâtea dări* cum s'ar conveni după bogățiile lor, *ci tot omul sărac să le plătească*. Iată pentru ce muncesc și ostenește și iei odată la cinci ani când sunt alegeri, ca să poată odihni cu atât mai bine. Și și-au făcut socoteala așa: cheltuim acuma 20—30 de milioane, ca să cumpărăm voturile prostimii și pentru suma asta scăpăm vreme de cinci ani de două miliarde, pe cari parte mai mare le-am plăti noi în fie-care an ca dări.

Mulți alegători proși se vor fi mirat oare pentru ce sunt domnii aceștia așa de darnici la alegeri și pentru ce „iubesc” poporul așa de mult de-l înfundă cu sute de coroane pentru câte un vot? Acuma vor înțelege pentru-ce. Pentru-că ori-cât vor fi dat, *iei n'au pierdut, ci au câștigat!* Numai bietul om prost care a primit banii lor și a crezut să „câștige” măcar acuma ceva,

numai iel a pierdut. A pierdut, căci suma ce a primit e mult mai mică decât sumele ce va plăti ca dări vreme de cinci ani!

Pentru aceia au muncit și au alergat și domnii odată: *ca sarcinele și jugul să rămâie tot pe gâtul poporului și ei să aibă stăpânirea și averile ca mai înainte!* Puținii deputați ai poporului au fost bătuti la vot și domnii au rămas de-asupra. Iar acuma se pot odihni și iei la băi și locuri umbroase, pe când poporul înșelat și momit cu bani și băuturi, ostenește și asudă pentru folosul lor și plata milioanei ce au votat *iei*.

Imprăștierea dietei croaților.

Ministru președinte Khuen-Hédeváry a hotărât împreună cu banul croat Tomasići să imprăștie dieta croaților și să orânduiască alte alegeri, din pricină că croații au îndrăzneala să ceară dreptul lor pe căile ferate croate. Ne așteptăm să vedem și în Croația alegeri cu mișelii ca în Ungaria. Jandarmii vor ridica iar sulțile și vor sili poporul să aleagă pe oamenii cărmuirii.

Ce iese cu împăcarea?

Nu ne desfacem de fruntașii noștri!

Poporul ascultă numai de iei!

Trâmbița fermecată a vestitorilor de pace nu încetează a cânta cântecul de împăcare între români și unguri. Cu cât se vorbește însă mai mult despre împăcare, cu atât mai mult crește neîncrederea noastră în izbânda împăcării.

Dacă Tisza și Khuen vor să se împace cu poporul nostru, pentru-ce iei se ferește de a vorbi cu acei cari sunt fruntașii lui adevărați, cu fruntașii partidului nostru românesc? Națiunea românească a ales pe domnii Gh. Pop de Băsești, Mihali, Maniu, Vaida și alții drept fruntașii lui.

Pentru-ce guvernul unguresc se ferește de acești oameni de încredere ai noștri? Pentru-ce iel încearcă mereu să găsească alți oameni cu cari să se „împace” fără să întrebe pe însărcinații noștri?

Să afle guvernul și oamenii din jurul lui, că *poporul românesc nu cunoaște și nu vrea să recunoască alți fruntași politici decât pe domnii sus numiți și pe iubiții săi deputați*. Poate să se târguiască și să se împace ori-cât cu alți oameni, *aceștia vor vinde un lucru care nu-l au lor și dacă guvernul crede că-l va putea cumpăra dela iei, se înșeală.*

Guvernul încearcă să intre în casa noastră pe uși lăturașe sau prin pereți. Dacă vrea să intre cu adevărat, să vie pe ușa din față care-i deschisă și păzită de fruntașii noștri. Numai cu ajutorul lor va putea cuceri inima poporului nostru și numai atunci poporul se va supune și se va împăca, dacă vor veni fruntașii lui politici să-i vestească că au făcut pace. Nici-odată însă poporul românesc nu se va deslipi de fruntașii cari au luptat, au muncit și au suferit pentru el, căci ar fi o mișelie să părăsească pe cei ce l'au apărat — iar mișeliile sunt obiceiul guvernelor ungurești, nu sunt însă obiceiul poporului nostru cinstit.

Poporul românesc se va bucura și împăca odată cu fruntașii săi și se va întrista și va suferi tot cu iei împreună, dar nu se va desface de iei *nict-odată!*

Ce spune dl Dr. Mihali.

Dl Dr. Teodor Mihali, președintele clubului deputaților naționali a spus unul zarist că, românii nu pot implini cererea contelui Tisa de a intra în partidele ungurești. Românii vor să atbă partidul lor național, căci fără de iel toate drepturile ce ni-sar da, ne-ar putea fi tarășt răpite, fără ca atunci să ne putem apăra.

Ce spune dl Iuliu Maniu.

Cel mai de frunte dintre fruntașii noștri, dl Dr. Iuliu Maniu, fostul deputat al Vințului, a spus cam următoarele despre împăcare:

Noi cerem ca să înceteze politica de asuprire și de maghiarizare. Ungurii trebuie să înceteze de a mai căuta să ne facă unguri și să ne contopească cu poporul lor. Dar atâta nu-i de ajuns. Cerem ca iei să ne dea partea ce ni-se cuvine în puterea și conducerea statului. Trebuie să avem deputații, funcționarii și conducătorii noștri *naționali* cari să ne apere și pe viitor de ori-ce năvală de maghiarizare. Fără de iei poporul nostru nu va putea merge înainte nici în cultură, nici în bogăție, nici în număr. Numai prin iei ni-se va asigura partea de putere și înrăurire care poate apăra națiunea românească de dușmani.

Guvernul vrea numai să cumpere, dar nu vinde nimic.

Nu ieste mirare că partidul național nu are încredere în gândurile curate ale guvernului. Iată pentru ce. Am arătat că I. P. S. Sa metropolitul Meșianu a fost la Budapesta și a vorbit cu primul-ministru Khuen despre împăcare. Despre aceste convorbiri înalt Prea Sfinția Sa a spus unui ziarist, că guvernul va chema în luna Septembrie pe bărbații noștri de frunte, deputați, archierei și alți fruntași la o consfătuire despre împăcare la Budapesta. Nu înțelegem rostul acestei consfătuiri. Dacă guvernul are de gând să ne dea drepturi, nu mai trebuie consfătuiri. Poștească să intre în tirguală cu deputații și fruntașii partidului național, iei îi vor spune și fără aceasta consfătuire tot ce dorim. Dacă guvernul însă nu vrea să ne dea măcar o parte din ce cerem, consfătuirea va fi *de prisos*.

Cât de vicelan e guvernul se arată și din faptul, că iel ascultă mereu părerile și spusele oamenilor noștri, dar, cum a spus metropolitul, *iel nu le spune părerile sale*. Va să zică guvernul umblă cu mâța în sac, căci vrea numai să cumpere, dar nu vinde nimic!

Răvașul săptămânii.

Doi bureți otrăvitori: Lugoj.

Multe foloase au adus băncile românești pentru poporul nostru. L'au scos din ghiarele cămătarilor, cari luau dobânde de uzură și i-au înleznit împrumuturi mai ușoare, cu cari mulți au știut să-și închege și să-și înădească o gospodărie mai rânduită, ba și câte un mic negoț. Dar mai târziu băncile au început a răsări tot mai multe și tot mai mici, ca bureții după ploaie. Dacă însă sunt bureți buni, lăptoși și de hrană, sunt și bureți otrăvitori.

Așa au răsărit acuma în urmă doi bureți de aceștia, roșii și îmbujorați, dar plini de otravă.

Unul poartă falnicul nume de „Bănatul“ și se înființează la Lugoj cu un capital mai puțin falnic de — 20,000 de cor. Cei trei domni cari o înființează sunt Vasile Iacob, Andrei Nicolae și Iosif Sintescu. Iei fac apel și cer sprinjinul „publicului agronom de un principiu cu numiții domni“

Apoi dacă nu ne înșelăm „principiile“ (părerile politice) ale celor trei domni sunt „principii“ — burdiste. Burdea ca un demon rău vrea să-și vire coada și între românii din Lugoj, vatra naționalismului din Bănat. Cei trei domni sunt păpușile lui Burdea.

În Lugoj mai sunt *cinct* bănci românești, toate *mai mart*. Ce nevoie iera de a șasea bancă și mai mică? Feriți-vă frați români de buretele otrăvit, pe care l'a sădit Burdea în grădina voastră!

Buretele otrăvitor din Surduc.

Dar iată încă un burete otrăvitor, răsărit tot în grădina Bănatului. E „Surduceana“, noua bancă din comuna Surduc. Nici ea nu are mai mult de 20,000 de cor. capital. Între statutele iei găsim și hotărârea că *ori ce publicație a băncii să se facă ungurește și prin zarele ungurești*.

Până acuma băncile noastre făceau toate publicațiile *românește*. Ziarele noastre aveau și iele un mic câștig după asta și cu ajutorul acesta mai țineau piept gloabelor și prigonirilor celor multe ungurești. Și acuma nu-i de-ajuns, că ne prigonește guvernul, încep a ne apăsa și băncile cele mărunte, cari trăiesc și așa din sărăcirea poporului! Nu-i de ajuns că ne maghiarizează guvernul, acuma ne maghiarizăm și noi de bună voie prin bănci.

Iată numele acestor viteji cari cârmuesc noua bancă: *Andrei Moise, Petru Tofan, Gheorghe Mintă, Gheorghe Cocora și Ioan Iepure*. Ii punem cu numele ca să rădă și groful Tisza-Pișta de iei, că s'au găsit „valahi“ destul de proști, cari să dea mâna cu iel pentru maghiarizarea noastră!

Schimonosirea și batjocorirea numelor românești.

Ministrul de interne a dat invoicea sa ca numele comunelor românești din comitatul Aradului să fie schimbate în ungurește. Cele mai multe comune din comitat au nume românești, curate și frumoase ca Moneasa, Prăjești, Sârbești, Brusturi, Dumbrăvița, Roșia

și altele. Pentru ca acestea să nu mai fie așa de românești, șovinistii s'au apucat să facă niște nume pocite și urâte ungurești. Pecețile comunale vor trebui schimbate cu numele cele noi și frumoasele noastre cuvinte vechi românești vor face loc unor venetici sdrențoși cu capul de măgar și cu coada de vulpe, căci cam așa arată noile numiri ungurești.

Dar să nu creadă ungurii că ne vor speria cu astfel de pocitanii și lighioane de cuvinte schimonosite. Românii vor zice și de aici înainte la satele lor tot așa cum au apucat din moși strămoși, adecă frumos și verde românește. Căci oricât vor schimba ungurii numele satelor, *locuitorii* lor rămân tot români curați și *iei* vor da nume la sate, nu cei târăie brâu de slujbași străini cari trăiesc după români.

Slujbașii să vor duce odată și cu iei să va pierde și numele străine, iar numele românești vor trăi, căci vița românilor, cari le grăiesc, nu se stingă nici-odată!

Dela frați pentru frați.

Sunt frumoase faptele de dărnicie pe care frații le dau pentru alți frați ai lor năpăstuiți.

Așa *Săliștenii* încă s'au purtat frumos, dând pentru bănățeni următoarele sume: colecta făcută de comitetul parochial 833 de cor. 90 fil.; comuna Săliște a votat 500 de cor., Casa de păstrare 150 de cor. Săliștenii au dat deci cu totul 1483 de cor. și 90 fil. pentru bănățeni.

— Elevii români ai școlii de agricultură din Hohenheim (țara nemțească) au dat suma de 35 de cor. 25 fil. pentru orfanii celor cinci români împușcați la Mărgineni pe timpul alegerilor.

Faptele aceste arată că frații au durerea cea mai adâncă și jertfirea cea mai mare pentru frații lor ceilalți, loviți de soarte.

Un răspuns nimerit.

Din Budapesta se scrie: În legătură cu tratativele pentru împăcarea româno-maghiară se discută în cercurile românești următoarea întâmplare:

Poetul *Octavian Goga* a vizitat Marți pe I. P. S. Sa metropolitul Meșianu, unde a apărut și vicarul Mangra.

Acesta a salutată pe I. P. S. Sa fără a băga de seamă pe Goga.

— „Cred, că vă cunoașteți“ — interveni metropolitul.

— De cât-va timp nu ne mai cunoaștem, răspunse Mangra.

— *Pardon*, replică Goga, *de cât-va timp am început să ne cunoaștem*.

Români slabi.

Așa-i românul, dacă are un prieten năpăstuit, iar dacă are un dușman, nu știe ce bine să-i mai facă. Bunăoară în comuna *Sărata* din comitatul Eăgărașului ieste un jidan crișmar, care a votat cu renegeatul Urdea, căci așa fac lipitorile astea, trăiesc după noi, dar lucrează pretutindeni împotriva noastră. Ce credeți, ce au făcut împotriva lui sătenii? Toți se îngrămădeau cârciuma lui și stau toată ziua de-a-ia holera otrăvitoare de sănătate. În alte locuri românii au hotărât într'un gând să scoată pe vrășmașul din sânul lor și să nu-i mai cale pragul, până când Ițig sau Ștrul părăsește comuna, ca să nu piară de foame.

Sărățenii fac însă altfel. La iei în sat sunt doi crășmari români, cu încăperi largi și curate. Unul din iei ține crișma comună

și plătește comunii, va să zică sărătenilor, arândă grea pe an. Nu indemnăm pe nimeni să meargă la crișmă, dar cine nu-și poate astâmpăra setea decât cu bere sau vin, să meargă la *crișmari români*, mai ales dacă arândă ce plătește se întoarce tot în punga satului său. Dar sărătenii se duc mai bine la jidanul, îl îmbogățesc pe el și lasă pe români să se prăpădească, în loc să scoată pe jidan din sat. Asta ca mulțămă pentru-că jidanul a votat contra iubitelui nostru Dr. Vaida!

Ajutați-l, frați români din Sărata, că v'a ajutat și iel și are să vă mai ajute, când veți ajunge la sapă de lemn!

*

În comuna *Boian* românii de treabă au hotărât să nu târguiască nimic dela cei trei cărciumari jidani, cari au votat contra candidatului național. Cu toate acestea mai sunt câțiva români slabi cari mai calcă pragul lor. Sunt: Ioan Limbășeanu cu fiul său Nicolae, învățător, apoi Ion Reghin, Vasile Mărginean Cornățelu, Nicolae Precup al Natului, Vasile Surdu și Ioan Ogoreanu bătrânul și tânărul.

Dacă nu se vor îndrepta, toți boienășenii trebuie să-i disprețuiască și să se fe-rească de ei ca și de cărciumarii jidani, dușmani neamului nostru.

Frații din Macedonia se încheagă.

Mare și răspândit ieste neamul românesc! În țara rusească, în țara sîr-bească și bulgărească, ba chiar și în țara turcească se găsește multe mii de frați, români ca și noi. Frații din țara turcească sunt vre-o 250,000 la număr. Iei se găsește în ținutul Macedonia și se întind până în țara grecească.

Până acuma 30—40 de ani iei trăiau supt biserica ortodoxă a grecilor, dar de atunci au început o luptă lungă și stăruitoare pentru desfacerea de supt jugul bisericii grecești și pentru înființarea unei *biserici românești* cu episcop român. Frații din România le-au fost totdeauna întru ajutor și în bugetul țării românești sunt înscrise fiecare an 600,000 de lei pentru ajutarea bisericilor și școalelor românești din Macedonia.

Luna trecută iei au ținut în orașul Bitolia o mare adunare națională care a ținut timp de trei zile, în 10, 11 și 12 Iulie st. v. Au luat parte delegați (soli) din toate locurile românilor macedoneni.

Adunarea a hotărât să puie temelia unei organizări, adică încheagări a tuturor românilor macedoneni. S'a ales o eforie (comitet) care va conduce ea treburile culturale ale românilor de acolo, adică vor cărmui bisericile, școalele pe preoții și învățătorii români.

Hotărârea asta e de cea mai mare însemnătate pentru românii din Macedonia. Ea va fi începutul unei lucrări stăruitoare și înțelepte pentru ridicarea lor. Dacă au ajuns până aici, românii macedoneni, cari se numesc *aromâni*, vor izbuti de sigur să-și înfăptuiască și vechea dorință de a căpăta *biserică națională* cu episcop român. Stăpânii lor, turcii, nu urăsc pe români, ci îi ajută contra asupritorilor greci.

Până și supt turci românii sunt mai bine și capătă drepturi, numai guvernul unguresc e mai hain ca cel turcesc!

Nesecata dărnicie a d-lui Vasile Stroiescu.

Noi dăruiri: 10.000 pentru Caransebeș. — Alte daruri mărunte.

Nu ieste zi lăsată de Dumnezeu în care să nu citim în ziare despre o nouă dăruire a marelui-iubitor de neam, boierul Vasile Stroiescu din Basarabia.

Numele său este cunoscut de toți românii de când iel a făcut daruri așa mari pentru scopurile noastre românești. În timp de câteva luni iel a dat peste o jumătate de milion de coroane și anume:

Pentru ajutarea școalelor sătești sărace:

100,000 pentru archidieceza unită a Blajului,

100,000 pentru archidieceza ortodoxă a Ardealului,

60,000 diezei de Arad,

60,000 diezei de Caransebeș

apoi:

100,000 pentru noua școală de fete din Arad,

apoi multe sume mărunte pentru alte scopuri.

Acuma aflăm de o nouă dăruire a d-lui Vasile Stroiescu. Zilele trecute a trimis o nouă sumă de 10,000 de cor. pentru fondul special al diezei Caransebeș, înființat de P. S. Sa episcopul Dr. Miron Cristea.

Dăruiri mărunte.

În zilele din urmă dl Stroiescu a mai dăruit suma de 500 de cor. pentru oamenii din Gurariului, al căror avut a fost mistuit de un mare foc.

Pentru ridicarea unei noi școale la Marpod a dat tot 500 de cor. Pentru zidirea bisericilor din Cioara-de-sus, Bălcaci și mai multe alte comune a dat câte 200 de cor.

Cine ieste Vasile Stroiescu?

Până bine de curând numele lui Vasile Stroiescu iera necunoscut la noi. Acuma parecă o lumină nouă și orbitoare se revarsă peste chipul lui curat și frumos cu barbă de metropolit, peste fața lui plină de liniște și cumințenie. Nu ieste azi om mai iubit și mai stimat la noi și toți ne întrebăm cine ieste acest om minunat, cu o dragoste de neam atât de adâncă și cu atâta înțelepciune la chivernisirea averilor sale, pe cari nu le risipește ca alții, ci le dă cea mai frumoasă menire: *mântuirea și ajutarea neamului nostru oropsit*. Iată ce știm despre dl Vasile Stroiescu: Ieste născut dintr'o veche familie de boieri moldoveni. Tatăl său a fost boierul Mihail Stroiescu și Eliza Stroiescu, născută Nedelcovici. Dărnicia ieste moștenită dela tatăl său, care a dat în anul 1886 suma de 50,000 de cor. pentru creșterea meseriașilor români din Brașov. Trei sute de băieți de meseriași învață azi meseriile cu ajutorul acestui fond. Tot iel a dăruit suma de 100,000 de cor. pentru înființarea de școale sătești în România. Născut din astfel de părinți, dl Stroiescu a avut și iel dorința de a ajuta ridicarea neamului nostru. Văzând că Rușii nu lasă ridicarea românilor din Basarabia, s'a gândit să ajute pe frații săi apăsați din Ardeal și țara Ungurescă. Pentru aceia a dat sume așa mari și ne ajută unde poate.

Dl Stroiescu face aceste daruri nu pentru deșertăciunea de a fi slăvit. Cu câtă bucurie l'ar întâmpina românii, dacă ar veni între iei. Iel însă șade acolo în Elveția depărtată și nu vine între noi, căci nu-i place să fie tămâiat.

Iată un fiu al neamului care știe cum să-și cheltuiască averea!

Amintirea trecutului nostru.

Axente Severu.

Lupta dela Războieni.

Puține neamuri au un trecut atât de bogat în fapte vitejești ca neamul românesc. Atât românii de aici, cât și cei din țările românești au jertfit sute de mii de vieți și au săvârșit mari vitejii pentru apărarea neamului nostru. Amintirea acelor viteji eroi va fi în veci păzită cu sfințenie de noi, urmașii lor.

În săptămâna trecută s'au ridicat în două locuri pietre de amintire pentru eroii noștri din trecut, una pentru viteazul prefect din 1848, Axente Severu (cu numele lui adevărat Ion Baci), spaima ungarilor pe timpul revoluției din 48. Al doilea semn de amintire s'a ridicat pentru amintirea vitejilor cari au căzut la Valea-Albă sau Războieni în războiul ce a avut Ștefan-Cel-Mare cu Turcii.

Monumentul lui Axente Severu.

În cimitirul bisericeții din Blaj, s'a ridicat zilele aceste un frumos monument de marmură neagră. Mormântul încadrat cu beton, e împodobit cu flori proaspete, iar monumentul e foarte impunător, având o înălțime de aproape 4 metri. Inscripția e:

Prof. leg.

AXENTE SEVERU

(Ioan Baci),

1821—1906.

E monument vrednic de amintirea viteazului ce doarme în fundul gropii, între tovarăși de gânduri și fapte: de-a stânga Metropolitul Șuluțu, de-a dreapta Cipariu!

Monumentul dela Războieni.

Ștefan-Cel-Mare al Moldovei care a stăpânit, sunt aproape 400 de ani, a fost cel mai înfricoșat viteaz din vremea sa și a bătut în 35 de lupte pe turci, poloni, unguri și tătari. Numai două lupte a pierdut, între cari una e cea dela Valea-Albă. Dar și aici moldovenii s'au luptat cu mare vitejie și nu au fugit, ci s'au luptat cu o oaste turcească de 20 de ori mai mare, căzând foarte mulți din ai noștri. Ștefan a ridicat acolo o biserică în amintirea vitejilor căzuți.

Ofițerii regimentului 15 au ridicat aici un monument frumos. Deasupra coloanei de granit a monumentului se află un vultur care sfășie un steag turcesc. Mai jos se află o cruce, iar mai jos e un chip, înfățișând lupta dela Războieni; Ștefan-Cel-Mare călare, cu sabia în mână, urmat de soldați, flămurele desfășurate.

Pe de altă lature se află bine alcătuitele cuvinte: Nemuritorului erou și atlet al lui Cristos, lui Ștefan-Cel-Mare, care la 26 Iulie 1476 în acest loc vitejește, cu răpunerea vieții, a apărat neatârarea Moldovei și existența nației românești contra oștirilor musulmane comandate de Mohamed.

Povestea luptei.

Iată cum descrie cronicarul Ureche lupta dela Valea-Albă: „Moldovenii văzând puterea cea mare a Sultanului Mohamed, boerii au sfătuit pe Ștefan să se retragă la un loc strâmt; apoi descrie războiul astfel: „Intorsu-s'au Ștefan de au intrat spre munți, unde și-au ales loc de războiu la strâmtoare, la Valea-Albă, unde se chiamă acum Războieni de pre acel război ce au avut moldovenii cu Turcii, și pedestriindu-se oastea ca să nu nădăjduiasă de învingere, ci numai de arme și învingătoare, s'a dat războiul Luni 26 Iulie și multă vreme

durând războiul neales din ambele părți ostentite și Turcii tot adaugându-se cu oaste proaspătă și moldovenii ostentiți nevenindu-le ajutor de nici o parte au picat nu fieste-cum; ci până la moarte se apărau, nici biruiți de arme, ci apăsați de mulțimea Turcilor. Au rămas izbânda la Turci; și atâția de mulți au perit de au înălbit poiana de trupurile celor perțiți, unde a fost războiul cu oasele lor. Mulți din boierii cei mari au picat, mulți căpitani, multă vitejie s'a stins. Și fu mare scârbă în toată țara și tuturor domnilor și crailor de prinprejur dacă au auzit de înfrângerea Moldovenilor de mâna păgânilor." (Letopiseț vol. I)

Și azi găsește și se oprește fierul plugurilor răzeși, urmași de-ai oștenilor lui Ștefan în câte un coif, în câte o sulită, o scară de cal dela șea și câte altele se găsește pe această câmpie; numele satelor Tâmpeschi, Uscăți și Dragomirești de prin prejur sunt după numele a trei căpitani ai lui Ștefan, cari au luptat la Răsboeni și li s'a dat pământ acolo: Uscatu, Tâmpeanu și Dragomir. Astfel li se da pământ, se făcea o movilă și unul se suia în vârf, arunca cu arcul la apus, la răsărit, la miază zi și la miază noapte și tot încunjurul de loc până unde cădeau săgețile era al lui.

Dela frații din România.

Impăratul Germaniei în România.

Tribunul vestește că stăpânul celei mai puternice împărății din Europa, împăratul Wilhelm al Germaniei (al țării nemțești) va veni în România spre a vedea manevrele armatei românești. Anul trecut venise prințul moștenitor al Austro-Ungariei, înălțatul archiduce Franz Ferdinand, prietenul românilor, la Sinaia și a văzut și acolo unele manevre mai mici ale armatei românești. A rămas încântat și uimit de buna întocmire, de dibăcia și deșteptăciunea ostașilor români. Acuma va veni și puternicul împărat nemțesc să vadă armata românească.

Aceste vizite arată marea însemnatate a țării românești și a oștirii sale. Deși România e stat mai mic ca acele două, de mult se știe că iele prețuiesc mult prietenia României, căci la vre-o nevoie, oștirea românească și vitejia ei pot hotărî soarta unui războiu între statele mari. Puterea care va avea România de partea ei, va avea nădejde de biruință. Iată cât de însemnată e oastea României și nu e mirare că foți îi fac curte, iar ofițerii români au fost primiți cu căldură și în Rusia, acum câte-va săptămâni.

Puterea României și vitejia oștirii sale ne umple și pe noi românii din alte țări cu mândrie. Românii și în armata de-aici sunt ostași cei mai buni și ne putem face închipuire cât de buni ostași sunt românii când sunt într'o armată românească.

Știri din străinătate.

Un nou regat.

Principatul Muntenegrului care are vre-o 250,000 de locuitori (multe comitate dela noi au mai mulți) s'a făcut regat și se va numi de aici înainte regatul *Zeta*. Regele regatului *Zeta* va fi tot principele Nichita (Nicolae), care stăpânește țărișoara sa de 25 de ani. Muntenegrinii sunt un popor viteaz și înălțarea țării lor îi va face și mai mândri decât până acuma.

Serisorile Bădicului Ion.

Impăcare — lucru mare.

După-ce ne-au bătut la alegeri cu mijloacele cele mai ticăloase, guvernul prin gura grofului Tisza și Khuen ne spune, dragă cumetre, că vrea să se împace cu noi românii. Foile ungurești cari ne-au batjocorit multă vreme, ni s'au făcut prietenoase și scriu mereu de împăcare. Dar vorba românului: împăcare — lucru mare! Impăcarea nu se poate face prin două-trei vorbiri în dietă, și prin scrisori în gazetă. Noi nu suntem niște copii nevrâstnici, pe cari dacă i-ai supărat, le dai câte o fluerice de zahăr și pacea e gata. Noi suntem un popor, un neam întreg de oameni, cari nu ne-am supărat pentru-că ni s'a spart cutare jucărie și așteptăm alta, ci ne simțim neîndreptățiți de stăpânirile cari se urmează în țara aceasta pentru-că nu ne dau drepturile de căpetenie cari ni se cuvin, pe cari ar trebui să ni le dea, dacă ar lua în samă chiar numai legea de naționalitate, care-i întărită cu iscălitura Majestății Sale. Din ce-a spus Tisza, din ce-a repetat ministrul-president Khuen, din ce scriu gazetele ungurești, se vede că dumnilor privesc lucrul acesta — împăcarea — ca foarte ușoară. Cred dumnilor că noi stăm flămânzi libodiți și așteptăm cel dintâiu os de ros, ca să ne plecăm genunchele. O adevărată împăcare, dreaptă și cinstită, doarește toată lumea, spre binele nostru al tuturor și al țării întregi.

Dar' semnele cari s'au dat până acum din partea lor arată nu drumul spre împăcare, ci spre o îndârjire și mai mare.

Din partea românilor Mangra, în semnul împăcării, a trecut în tabăra guvernului. Dar bine, când sunt pe picior de luptă două oștiri, eu așa știu, dragă cumetre, că fie-care oștire, de-i vorba de împăcare, își înseamnă punctele, cu cari ar vrea să facă pace, acasă la ea. Căpeteniile se adună în cortul celui mai mare, vorbesc, se sfătuiesc, și'n urmă trimit pe unul sau doi în tabăra contrară să-i vestească de hotărârea luată. Și de-o primesc, e bine, se face pace, iar de nu, se poartă bătaia mai departe. Dar, între două tabere, puse pe picior de bătaie nici când nu s'a făcut împăcarea așa, ca vr'un fugar ce-a trecut din tabăra împăratului Roșu în cea a împăratului Verde, să vorbească cu Verde-impărat în numele lui Roșu-impărat și-a oștirii sale. Fugarul nu-i îndreptățit să facă pace, și chiar de-ar hotărî el ceva cu dușmanul, nime nu i-se va supune nici nu-l vor asculta.

Dacă vrut Mangra, vicarul, să facă pace, să fi rămas în tabăra noastră și așa să fi început lucrul.

Lui s'a alăturat scriitorul de povestiri Ion Slavici, și spune că și dânsul vrea pace și ține la prietinel său Tisza.

Vreți pace? Bine. Și noi vrem. Dar de vreți o pace cinstită de ce nu rămâneți în șirele noastre, de ce treceți în tabăra dușmană, fără să vă fi imputernicit noi, ca acolo să spuneți pe lângă ce puncte facem noi românii pace? De unde știți d'voastră pe lângă ce condițiuni întindem noi mâna? Dacă le știți — ca vechi gazetari, și dacă vreți să le cereți pe toate, ce trebuință a fost să treceți în șirul jidănașilor cari sprijinesc toate guvernele din toate țările?

Dar aici e buba, dragă cumetre, și teamă mi-e că de s'a sparge buba asta va mirosi rău de tot: cei cari au trecut lângă Tisza, dintre români, nu urmăresc, pentru

noi, o împăcare cinstită. De pildă, dragă cumetre, iată citesc într'o cărticică, tipărită în 1896, așadar' cu șasesprezece ani înainte, când cu procesul memorandumului. E scrisă cărticica de cel mai mare scriitor, în viață, al nostru, de I. L. Caragiale. La pag. 26 stă scris: „Peste câteva zile apare în București o broșură „Tribuna și Tribuniștii“ a dlui I. Slavici, în care dl I. Slavici face, deși cu mult entuziasm (insufletire), dar foarte imparțial apologia d-lui I. Slavici. Din toată broșura rezultă, că dl I. Slavici este un om care se poate lăuda pe sine 95 de pagini, pentru ca la urmă în pag. 96 să ne poată da soluția (deslegarea) chestiunii naționale. Dl. I. Slavici, susține în pagina finală a apologiei d-sale, că: „dacă guvernul maghiar acordă o modificare (schimbare) a legii electorale, României nu mai au ce pretinde“. Adece înainte cu 16 ani, omul care acum îl sprijinește pe vicarul dela Orade, cerea, ca preț al împăcării cu ungurii un singur lucru: schimbarea legii electorale. Cutezătoare cerere! Și încă nici nu spune cum să se schimbe. D-lui, se vede, i s'a părut atunci, că cere marea cu sarea, și gândește, dragă cumetre, a cerut numai o părțicică din mulțimea drepturilor noastre. Astăzi, va cere o părțicică și mai neînsemnată, văzând că atunci ceruse prea mult și nu s'a făcut împăcarea dorită.

Ei bine, oameni de aceștia nu vor face împăcarea. Nici ei nu cred, și ungurii dacă ar judeca mai larg, ar trebui să bage de seamă, că și-au ales rău oamenii cu cari vreau să stea de vorbă. Dacă ar ajunge la o înțelegere cu aceștia, să nu creadă guvernul că pacea-i gata. Nu-i casă adevărată ce vor zidi, ci o căsărie de coceni de cucuruz, cum fac copiii, pe care o atingi cu degetul și se prăvale.

Hei, căci împăcarea-i lucru mare! Trebuie să se razime, să aibă ca temelie casa împăcării toate drepturile poporului nostru, iar meșterii zidari și lemnari să fie cei pricepuți și îndreptățiți să închege casa asta: fruntașii comitetului nostru național român. *Nimeni afară de ei n'are dreptul să vorbească în numele poporului românesc.* Nimeni nu va putea pune o singură cărămidă, un singur ochi de fereastră potrivit la casa împăcării, numai comitetul nostru național.

Să nu gândească domnii Khuen și Tisza că noi vom da ceva pe ce va zice Mangra, Slavici, Burdea, Șeghescu, Ciocan și alții caiei. Să ne creadă pe noi sătenii cei mulți și tari, foile ungurești, că scriu o minciună când spun că 90% din români țin cu Mangra. Noi ținem cu cei ce ne apără drepturile noastre întregi. Și acestea nu se pot apăra de unul sau de altul, singuratic, ci din consfătuirea tuturor celor din comitetul național, trebuie să iasă înșirate cerințele noastre, condițiile cu cari facem pacea. Dar, dragă cumetre, păcat de vorbă, știm noi că guvernul de-acum tot așa vrea pace cu noi ca în trecut. Numai cât vrea să acopere înaintea lumii multele ticăloșii ce a făcut la alegerile trecute. Vrea guvernul, ca să nu-și slăbească trăinicia prin scrisorile gazetelor de aici și din țări străine, cari descoperesc grozăviile dela alegeri. Chestia naționalităților și mai ales chestia românească a fost totdeauna calul de bătaie al guvernelor. Când voește să-și ascundă faptele, încalcă acest cal, și toate gazetele scriu că strajnicul lui galop.

Rămâi cu bine!

Cumătrul tău

Bădicul Ion.

Literatură și știință

Poezii din popor.

De pe Târnave.

Culese de Ioan I. Copăcianu.

Auzit-am auzit
Astă vară la plivit,
Că în târg e apă rece
Cine-o bea de doru-i trece.
Dar și aia e minciună
Ca și iarna o căpsună,
Și eu apă am beut
Și de dor nu mi-a trecut.

Când apuci să fii străină
Stai să mori fără lumină,
Fără lumină de ceară
Fără om din a ta țară,
Fără lumină de său,
Fără om din satul tău.

Bădițo rău te-am visat
Cum din sat tu ai plecat;
Năframuța ta cea nouă
Am visat-o ruptă'n două,
Ruptă'n două, ruptă'n trii
Pusă'n poartă la Sibii;
Ruptă'n trei și ruptă'n patru
Pusă'n poartă la împăratu.

Cine n'are dor pe lume
Să vină la mine-anume:
C'am un dor
Cât un isvor,
Și da-voi tuturor.
Imi voi pune șatra'n poartă
Și'l voi da la lumea toată,
Și voi șede ziua'n prag
Și voi vinde dor și drag,
Nu caut pe ce'l voi da
Ci numai l'oi lăpăda.

Călușeri de pe Târnavă
Cu opinci de scroafă neagră,
Călușeri de pe câmpie
Cu opinci de mătă vie.

Mi-a trimis mândra la dor
Pe frunză din via lor,
I'am trimis dor pe fereastră,
Pe frunzuța viei noastre.

Somnu-mi-i, cum aș dormi
N'are cine mă trezi,
Că pe cine am avut
Pus'a capu la pământ.

Draga mea și-a cui te ține,
Ți-aș mânca din gură pâne
Și aș dormi'n brață la tine;
Draga mea și-a cui te are,
Ți-aș mânca din gură sare
Și-aș dormi'n brațele tale;
Ți-aș mânca mere din sîn
Și din gură ți-aș bea vin,
Poate c'aș fi mai senin.

Și te întoarnă mândră 'ntoarnă,
Te întoarnă ntru'n picior,
De-i știi toarce la fuior
Și te 'ntoarnă în amândouă
De-i știi țese pânză nouă.

Nevasta cu omu mic
Nu lucră ziua nimic,
Toată ziua șede'n prag,
Să vadă pe cine-i drag.

Când treci bade pe la noi,
Pune-ți clopote pe boi,
Să te-aud dela răsboi
Sufletul să mi-l înmoi.
De-aș fi moartă de beteagă
Să te văd bădițo dragă,
De păreți m'aș rîzâma
După tine m'aș uita,
De dureri m'aș alina
Din beteșug m'aș scula.

Frunză verde de rogoz,
Am o mândră și nu goz,
Ea mereu șede în colți,
Iubește feciorii toți.
Dar ia sama cum iubești!
Ca să nu te mai căiești!

D'auzi bade, d'auzi dragă
Du-te, du-te bade 'ntreabă;
De-ar fi lumea zău pustie,
Ți-aș fi mândră numai ție;
Dar lumea e lungă lată
De voinici îndestulată,
Nu gândi bade, gândi,
Și cu ochii mă pândi,
Căci a ta tot nu voi fi.

Tu bădiță de acum
Nu mă mai opri în drum,
Căci de-ajaba mă oprese
Tot n'am să te mai iubese,
Pe tine de te-aș iubi,
La porțiță aș ieși
Și te-aș întreba de bine,
Și te-aș chema lângă mine.

Răsbunarea lui Ion Strâmbu.

— Nuvelă din popor. —

De Alex. Țintariu.

(Sfârșit).

IV.

Ion Strâmbu din Dumbrăveni e țăran cu stare mijlocie. Dela părinții săi a moștenit numai vre-o cinci jugăre de pământ. Împreună cu nevastă-sa Maria, au muncit cu sârguință și încetul cu încetul au agonisit moșioara de acuma. Cerul i-a făcut părtași de patru copii: trei băieți și o fată.

Intr'un an rodul grâului și al cucuruzului a fost foarte slab. Un jugăr de grâu nu a dat mai mult de un șineag. Grâul apoi era mărunț, zbârcit, plin de spini și neghină; din un jugăr sămănat cu cucuruz au căpătat doi-trei saci de bobiri.

Mare nenorocire a fost aceasta pentru Dumbrăveneni, căci nu aveau nici ce să mănec.

Ițig Silberstein, nebun de bucurie își freca mânilor. Ziua și noaptea numai socoți făcea. Nici o clipă nu avea odihnă; umbla ca scos din minți. De multe-ori rîdea cu hohot, juca în odaie, ca și când ar fi înebunit. Apoi iar se apuca de facerea socoților aceluia, totdeauna aruncând câte o privire rânjitoare la hambarele sale, pline de grâu și cucuruz, adunat anul trecut dela săteni.

Crășma săptămâna întregă îi era goală, iar ușa prăvăliei abia dacă se deschidea de două-trei ori pe zi. Dar aceasta nici de cât nu a supărat pe Ițig Silberstein. El din zi în zi era tot mai cu voie bună.

Intr'o zi Ioan Strâmbu cu sfială a deschis ușa prăvăliei lui Ițig. În cea dintâi clipă se putea vedea, că fața țăranului e brăzdată de mâhnire. Căciula și-o ținea în mâni și uitându-se cu privirea pierdută în pământ, a început să zică:

— Jupâne, mi-ar trebui vre-o opt șinigi de grâu și vre-o zece de cucuruz. N'am grâu de sămăntă și n'am nici ce mânca cu ai mei....

— Cum te cheamă, frate, a întrebat Ițig, de și cunoștea pe țăran.

— Ion Strâmbu.

Crășmarul a luat o carte mare, a întors mai multe foi, până s'a oprit la una, unde a cetit ceva, apoi a zis:

— Iți dau bade Ioane. Și mai mult dacă vrei.

— Îmi ajunge cât spusei.

— Cum știi, bade Ioane, acuma șineagul de grâu e douăzeci și opt, iar cel de cucuruz patrusprezece coroane. Prețul celor opt șinigi de grâu e două sute douăzeci și patru, iar al celor zece șinigi de cucuruz o sută patruzeci coroane, împreună deci trei sute șasezeci și patru coroane. Camăta după un șineag de grâu e zece, iar după unul de cucuruz șase coroane, adică după opt șinigi de grâu și zece de cucuruz o sută patruzeci coroane.

Fața lui Ion Strâmbu a înegrit ca pământul. Abia a putut să zică:

— Nu-i prea mare cămăta, jupâne?

Ițig a izbucnit în ris.

— Ha-ha-ha! Mare cămăta! Ce vorbești, bade Ioane? Nu te aștept eu un an de zile? Vezi, acuma grâul și cucuruzul are preț bun, eu aș putea să vând la oraș tot ce am, dar nu fac aceasta, pentru-că vreau să ajut să vă fac bine. Eu sunt om bun și mi-e milă de voi...

A mai stat pe gânduri Ion Strâmbu, până ce în sfârșit s'a dat prins în lațul întins.

— Un an de zile e vreme lungă, — a zis Ițig — de aceea trebuie să facem serisoare, să subșcrii o veșlă (cambiu).

Ion Strâmbu a subșcris.

— Să spui oamenilor, căroră le trebuie grâu și cucuruz, să grăbească până ce nu-l vînd, a strigat Ițig Silberstein în urma lui Ion Strâmbu.

Dumbrăvenenii se întreceau să cumpere grâu și cucuruz dela Ițig, să cumpere grâu și cucuruzul lor, vîndut, sau mai bine zis, aproape cinstit anul trecut pe marfa din prăvălia și rachiul din crășma veneticului....

Ițig Silberstein numai aceluia dintre săteni le-a făcut „bine“ cari au avut avere. Întotdeauna cu mare băgare de seamă să uita în cartea aceea și fiecare țăran trebuia să subșcrie cambiu.

Cu vre-o săptămână înainte de secerișul grâului, Ion Strâmbu a primit niște hârtii dela judecătoria. În acele hârtii era scris, că în vreme de trei zile să plătească trei mii cinci sute douăzeci și șase coroane capital, apoi cămăta și mai mult de o sută coroane cheltuielă lui Ițig Silberstein.

Cu Ion Strâmbu a început să se învârtească pământul... Trei mii cinci sute douăzeci și șase coroane capital. A înebunit jupânul Ițig? El a luat odată opt șinigi de grâu și zece de cucuruz, pentru-ce împreună cu cămăta are să-i plătească cinci sute patru coroane. A mai luat apoi patru șinigi de grâu și șase de cucuruz, pentru ce a subșcris că datorează două sute șaptezeci și două coroane, împreună deci șapte sute șaptezeci și șase co-

roane. De ce cere acum trei mii cinci sute douăzeci și șase coroane? Apoi înțelegerea a fost că din cele șapte sute șaptezeci și șase coroane, jumătate să se plătească după treeratul grâului, iar cealaltă jumătate la toamnă după culesul cucuruzului.

Ion Strâmbu a mers deadreptul la Ițig.

— Jupâne, am primit niște hârtii dela judecătorie...

— Și ce vrei acum? a rânjit crășmarul.

— Aici stă scris cu mult mai mult de cât îți sunt dator...

— Ce, crezi că eu am vreme să stau cu dumniata la taifas? a întrerupt Ițig pe țaran. Să-mi plătești banii, căci altcum îți vând casa și pământul!

— Dar eu nu am luat grâu și cucuruz de trei mii cinci sute douăzeci și șase coroane,

Apoi invoiala a fost, că din cele șapte sute șaptezeci și șase coroane, de cât am luat grâu și cucuruz, jumătate să plătească după treeratul grâului, iar ce mai rămâne după culesul cucuruzului.

— Atâta îmi ești dator, cât stă scris în hârtiile primite dela judecătorie. Alteceva nu mai avem să vorbim.

— Jupâne, eu nu zic că nu vreau să plătesc pentru grâu și cucuruzul ce am luat...

— Afară, obraznicule! a strigat Ițig Silberstein și apucând de piept pe Ion Strâmbu, l'a aruncat în uliță...

V.

Ion Strâmbu a mers la oraș și a încredințat pe un avocat să-l scape de năpasta ce l'a ajuns. Dar a pierdut procesul, căci

judecătoria a cerut dela el să pună jurământ că nu a subscris cambiile, ceea-ce el nu a putut să facă.

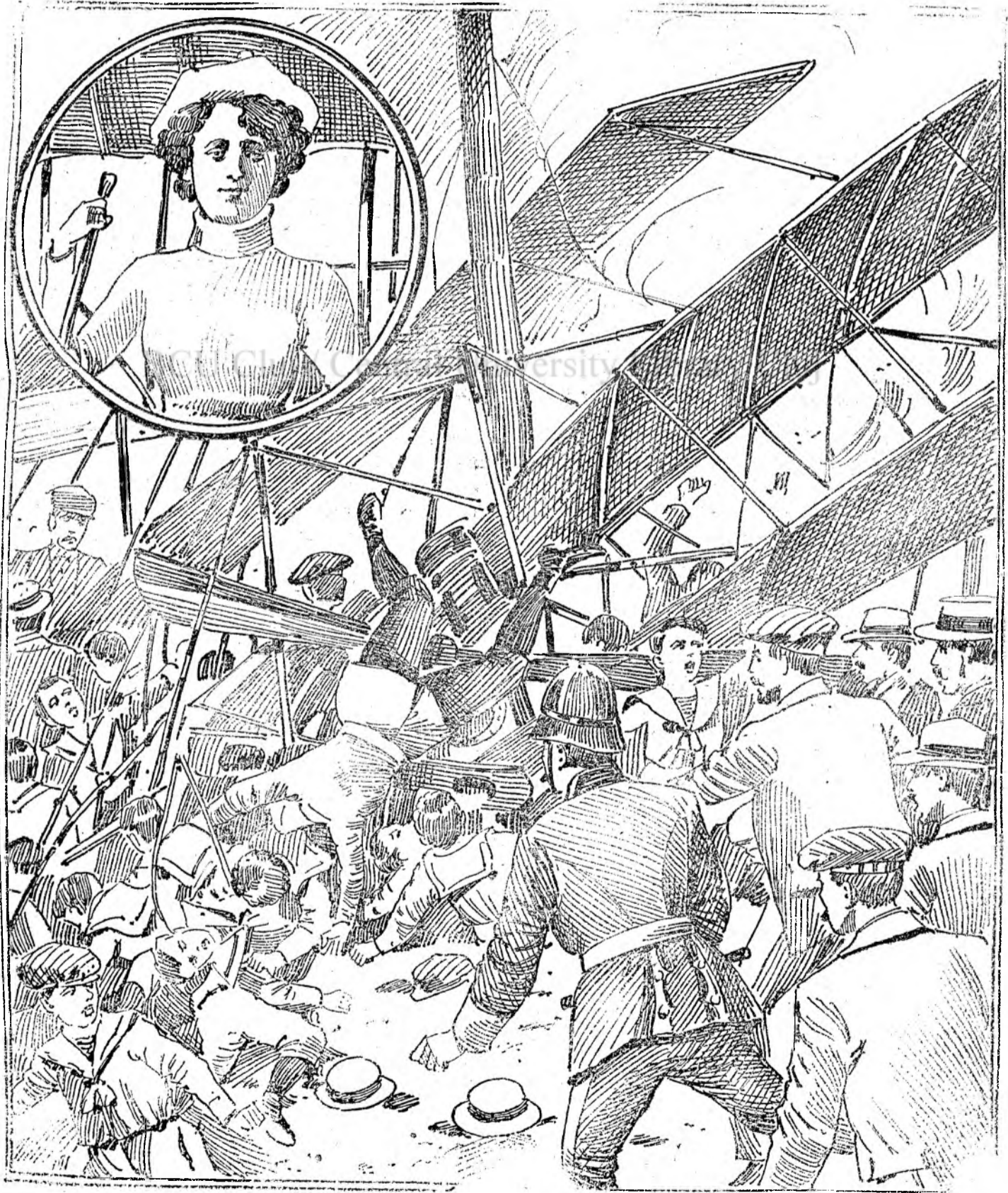
Advocatul lui Ițig Silberstein i-a vândut tot grâu și cucuruzul; caii, cocia, vaca; în sfârșit a cerut licitație pe casă și pământ. Cheltuelile s'au ridicat la vre-o opt sute de coroane.

Ițig Silberstein a dat în judecată și pe alți țarani, cerând și dela ei de două sau trei ori mai mult de cât erau datori.

Dumbrăvenenii cu lacrimi în ochi blăstătau ceasul acela, în care au luat grâu și cucuruz dela venetic...

Intr'o zi trăsura domnească a lui Ițig Silberstein, la care erau prinși doi cai ca bălaurii, a mers la gară. Au venit acasă domni Ștrul și David dela școlile mari. Cel dintâi a

Nenorocire cu mașina de sburat.

Chipul nostru de azi arată una din nenorocirile fără număr cari se întâmplă cu aviatorii (meșterii de sburat) cari cearcă să străbată văzduhul în sbor. În vremea din urmă au început chiar și unele femei să sboare cu mașina. Indrăbutit foarte bine, până când odată la o nouă încercare mașina s'a oprit din sbor și s'a prăvălit între o ceată de copii cari fuseseră aduși să privească. Biata femeie a fost zdrobită și a murit numai decăt. Intre copii încă au murit mai mulți, iar alții au fost răniți.

invățat de doctor, iar cel de pe urmă de avocat.

Tot în ziua aceea, îndată după miezul nopții, s'au auzit două detunături puternice, iar în clipa următoare, casa lui Ițig Silberstein a fost cuprinsă de flăcări mistuitoare, sălbatece și necruțătoare.

Din lăuntru străbăteau țipete de groază. Aceste țipete din ce în ce au fost tot mai slabe, până ce apoi cu totul au încetat.

Dumbrăvenenii nemișcați au privit focul. Nici unul nu a dat vre-un ajutor. De pe fețele lor se putea ceti, că ei, în gândul lor aduc mulțămintă lui Dumnezeu și binecuvintează necunoscuta mână, care a pus focul...

Casa a ars întreagă, rămânând numai pereții. Tot așa au ars grajdul și hambarele.

Ițig și Raveca Silberstein, împreună cu cei doi copii ai lor, încă au ars scrum.

Dimineața, un țăran a mers la casa comunală și liniștit, cu fruntea ridicată a spus jandarmilor:

— Eu am pus foc, lipitoarei!...

Țăranul acesta a fost Ion Strâmbu.

Glume și snoave.

Bărbat slab — femeie slabă.

— Vine nevasta lui Petrance Moroi la cărciumă cu o falcă în cer și cu una în pământ. Strigă cărciumarului:

— Cumtre Gavrilă, fost-a bărbatul meu pela cărcimă?

— A fost, lele Catrină.

— Și ce a făcut?

— A băut un ciocan de rachiu.

— Ei, auzi d-ta, ticălosul ticăloșilor, să bea el bănișorii la cărciumă. Nu i-e rușine obraznicului de bețiv. Ardă-mi-l para focului să mi-l ardă. Ia dă-mi și mie o litră!

Ministru și chelnerul.

Un ministru, care la un birt cere să i-se aducă 4 ouă fierte și la plată i-se pune la socoteală 20 coroane.

Ministru: Sunt așa de rare ouăle pela D-voastră, încât 4 ouă costă 20 coroane?

Chelnerul: Iertați, d-le, ouă sunt destule și pe aci, dar ministrii sunt foarte rari.

In urma alegerilor

ce s'au făcut acum, cum și cu considerare la stările politice destul de grele, prin care trece țara noastră, e de lipsă ca

fiecare Român vrednic

și cu tragere de inimă pentru națiunea lui să-și tragă bine sama ce face. Pentru ca să fie bine informat asupra stărilor noastre fiecare din Românașii noștri să

aboneze „Foia Poporului”

care este cea mai veche foaie populară și aume întocmită pentru trebuințele poporului nostru de pretutindena.

Prețul Abonamentului:

Pe un an Cor. 4*40
Pe o jumătate de an 2*20
De acum până la finea anului —
Pentru țări străine pe an 11*—
Abonații cei noi primesc toate numerele dela jumătatea anului încoace.

Numeri de probă

trimitem la cerere ori cui și rugăm pe abonații noștri de peste tot locul ca să lătească foaia între cunoscuți sau să ne trimită adresele celor ce ar dori să aboneze foaia. Inmulțindu-se abonații vom putea face și foaia tot mai bună și mai bogată.

NOUTĂȚI

Sibiu, 11 August n.

Badea Ion pricinașul.

Ieri mi-a venit un mușteriu în cancelarie, ne povestea un avocat, de care am răs cu toții. Iera un sătean cu pletele albe. Se vedea că odată a fost un om frumos. Acuma însă avea obrazul buhăvit, ochii ca de sticlă și nasul cam roșu. — Dar ce mai iese cu procesul meu? mă întrebă.

— Nu avem mare nădejde, bade Ioane, i-am răspuns. D-ta mi-ai spus că testamentul are patru martori și acuma văd că are numai trei, iar din aceștia unul nu e primit de judecătorie pentru-că a fost osândit pentru furt. Legea cere să fie patru martori de omenie și de încredere și așa se poate să pierdem procesul.

Omul meu răspunse însă numai decât:

— Eu apelez.

— Nu se poate apela, decât după-ce s'a judecat măcar odată.

— Nu-i nimic, ieu apelez.

— Dar nu se poate, nu auzi?

— Ba ieu vreau să apelez înainte, până la împăratu.

Am răs de omu ăsta care vrea să apeleze înainte de judecată, dar m'am gândit că mai sunt și alții ca iel. E o boală, patima asta a proceselor.

Sunt oameni cari și-au pierdut toată averea cu ea. Așa și badea Ion. A fost unul din fruntașii satului, cu pământuri, cu vite și acareturi. Acuma are abea o cocioabă unde se adăpostește. A pierdut totul cu procesele. A mâncat averea sa și pe a copiilor săi aproape toată.

Când s'a văzut fără avere, l'a cuprins o mare supărare și s'a dat la beatură. Puținul ce i-a rămas a intrat în punga lui Ștrul cărciumarului. Nevastă-sa a murit de supărare, iar copii lui nu mai vor să știe de el, căci le-a vândut multe lucruri din casă, dându-le la avocat și cărciumarului. E un nenorocit de care își bate joc lumea când îl vede beat și nu arare-ori doarme câte o noapte prin șanțuri. Dimineața când se ridică și vede rușinea în care a ajuns, plânge de jalea sa.

Iată unde a ajuns un om numai de pe urma proceselor. Și-a prăpădit averea întreagă, și pe a copiilor săi. Fata lui care trebuia să se mărite după un flăcău fruntaș, a zis boda-proste, pentru-că a luat-o un pirlit de codaș din marginea satului! Ce durere o fi simțind omul ăsta când se gândește la cinstea ce avea odată în sat și la gospodăria lui bogată și bine întocmită, și când se uită acuma la zdrențele ce curg de pe iel! Și ce o fi în inima lui, când se gândește că și-a pus bine nevasta și că până și copiii lui se lapadă de iel și li-i rușine să-i zică tată!

Și după toate astea iel tot mai umblă după procese. Crede că va putea moșteni pe soru-sa cu un testament greșit. Tot ce câștigă, duce la avocat și circiumar.

Ba mai minte și pe avocatul; îi spune că are patru martori pe când testamentul e iscălit de trei martori, dintre iei unul fără cinste. Și bietul om nu pricepe cât râde lumea de iel, pentru-că vrea să apeleze înainte de judecată.

Patima proceselor e una din boalele care mănăie poporul nostru. Sunt oameni cari vor să fie sfătoși cu ori-ce preț și la ori-ce treabă, iei vreau să aibă dreptate, nu altul. Pentru asta iei se iau ușor la ceartă și cearta

aduce vorbe grele cari duc la proces. Ori se bat și atunci câștigul lor e temnița, iar avocatul le mai vinde vre-o vită. Apoi se ceartă pentru hotarul unui petec de pământ și fac iarăși proces. Când au câștigat procesul au pierdut locul întreg, căci l'au mistuit cheltuielile. Dar lor nu le pasă, și se bat în piept că l'au câștigat pe vecinul!

Așa ajung de-și isprăvesc averea și rămân pe drumuri, ca badea Ion pricinașul care zice și iel:

Decât o pace strâmbă, mai bine o judecată dreaptă care mă calicește.

Ministru român în Sibiu. Ministrul de comerț al României, dl Alexandru Constantinescu, a vizitat zilele trecute Sibiuul și saatele dimprejur. În Sibiu ministrul român a fost oaspetele I. P. S. Sale metropolitului I. Mețianu.

Sborul aviatorului român Aurel Vlaicu. Ați auzit de aviatorul (meșterul de sburat) român Aurel Vlaicu? E feciorul unui țăran român din comuna Bințiți, în comitatul Hunedorii. Vlaicu a născocit și iel o mașină pentru sburat și-a făcut-o cu multă trudă la București. La început avea mari greutateți cu sburatul, căci îi trebuia multă bătaie de cap până se învăța, să umble prin văzduh, fără să cadă. Zilele trecute s'a ridicat din nou și a sburat mai mult ca oricând. S'a ridicat la 5 metri înălțime și a sburat cale de 400 de metri, apoi s'a coborât la pământ. Credem că în curând va putea sbura și mai mult.

Mare grindină cu pagube în Păuca. Comuna Păuca (comitatul Alba de Jos) a fost bântuită în noaptea de 6 August st. n. de o vreme grozavă. Seara cerul iera încă senin. Noaptea la ceasul unu fără un sfert a început fără de veste a bate o piatră năprasnică cu atâta putere încât toată suflarea din sat se ridică din pat, crezând că a venit sfârșitul lumii. Toate geamurile au fost sparte, coperișele caselor stricate. Prin ferestrele sparte și deschise vântul sufla, umplând casele cu grindină și ploaie. Mamele cu copiii lor trebuiră să se tragă în fundul caselor sau pe supt paturi pentru a nu se uda. Și toată pacostea asta nu a durat decât zece minute. Numai decât cerul se limpezi și stelele se iviră pe boltă, de pare-că ar fi fost o glumă trecătoare. Locuitorii nu văzură decât dimineața ceea-ce se întâmplase. Copacii erau scoși cu rădăcina din pământ, șoproanele erau răsturnate și bărnele și lemnașii lor erau risipite și aruncate în curțile de peste drum. Grindina iera groasă de o palmă pe jos, și se ridicase pe lângă garduri la o jumătate de metru. Turnul bisericii cu cele două clopote e răsturnat, pereții bisericii au crepat și coperișul e stricat. Biserica e închisă și nu se va mai putea ține slujbă până nu se va ridica alta nouă.

Adunarea anuală a societății pentru teatru românesc. Societatea pentru înființarea unui teatru românesc va ține adunarea iei anuală Duminecă, 28 și Luni 29 August în Reghin. Fruntașii din Reghin au făcut mari pregătiri. Credem că va fi o sărbătoare frumoasă a cărturarilor și poporului românesc, care dorește de mult să-și vadă visul cu ochii: înființarea unui teatru românesc.

Duminecă după prînz va avea loc o întrecere de jocuri țărănești la care vor lua parte grupuri de țărani din mai multe ținuturi.

Exercițiile trupelor în corpul al 12-lea de armată. Regimentul de infanterie al 2-lea pleacă în 10 Aug. la Făgăraș, în 21 August la Mediaș, unde va sta până în 24 l. c. Regimentul de infanterie 31 rămâne în Sibiu până în 21 Aug., când are se plece la Blaj și va rămâne acolo până în 24 l. c. Regimentul de inf. 64 stă în Orăstie până în 20 Aug., atunci pornește la Blaj, unde va sta până în 24 August. Al treilea Batalion al regimentului 82 din Odorheul-săcuiesc se alătură în 13 Aug. la Regimentul de infanterie 2. Regimentul de infanterie 50 rămâne în Belgrad până în 21 August, când va porni la Vințul de sus, unde va rămâne până în 24 Aug. Tot acolo va porni și regimentul de infanterie 51 din Murăș-Oșorhei. Reg. de infanterie 62 va sta în Cluj până în 25 August, atunci va pleca la Turda. Regimentul de infanterie 63 rămâne în Bistrița până în 21 August, când se duce la Apahida, unde va sta până în 25 l. c. Brigadele 69 și 70, compuse din regimentele de infanterie nr. 50, 51, 62, și 63 vor face exerciții de brigadă în părțile Turzii, unde se vor ține și exercițiile diviziei 35, până în 3 Sept. — Regimentul de husari nr. 4 pleacă din Sibiu la exercițiile de corp în 31 August. — Regimentele de artilerie pornesc între 15 și 21 Aug.; cele de honvezi se concentrează la Cluj. — Manevrele se sfârșesc în zilele din 4 până în 7 Septembrie.

Doi țărani români moștenesc 14 milioane. Acum vre-o 40 de ani un boier bogat din România se îndrăgise în Sibiu de o fată săracă, dar foarte frumoasă din Bănat, *Ecaterina Murgulov*. Răpit de frumusețea fetii, o luă de nevastă. Părechea nu a avut copii și când muriră singura rudă de încuscrare a boerului, dl Lecca din București, moșteni milioanele. Așa la mai mulți ani aflară frații frumoasei Ecaterine, țărani săraci *Matet* și *Ioan Murgulov* din Doloave în Bănat, de moștenirea rămasă pe urma surorii lor și trimiseră pe avocatul lor la București, unde va cere d-lui Lecca partea de moștenire a celor doi frați. Fără de veste iei vor deveni astfel stăpânii unei averi uriașe de 14 milioane.

Un izvor supt școala românească. Despre școlile românești din Bihor știm că sunt cele mai sărace și plata învățătorilor e mai mică de cât ori unde. Pentru aceea se vor și închide foarte multe la toamnă din pricina legii lui Apponyi, care cere urcarea lefii cu începerea dela ziua de 1 Septembrie. Cât de rău stau școlile noastre arată o știre din cercul Vașcăului. Școala ortodoxă din comuna Fănațe nu mai poate fi cercetată de copii. Supt dușumeaua (podelele) școlii a răsărit un izvor de apă. Podelele și pereții sunt uzi și umezi și sănătatea copiilor e primejduită. Școala va fi închisă fiind nesănătoasă. În locul iei de sigur va face statul una ungurească.

Emigranți oprți a intra în America. Autoritățile de emigrare americane au oprit în 19 Iulie pe vre-o 60 de români să intre pe pământul Americii, silindu-i să se napoieze în Europa cu vaporul pe care au călătorit. Cauza opreliștii a fost bănuiala că acești 60 de emigranți au primit învoiala pentru o fabrică americană prin mijlocirea unui agent. — Legile Americii opresc astfel de învoiali.

O jumătate de milion pierdut în tramvai. Zilele trecute un slujbaș dela tramvai (trenurile cari umblă prin orașe) a găsit în

tr'un tramvai din Pesta un pachet învâlit într'un ziar. A ridicat frumușel pachetul fără să-l desfacă și l'a dat în paza conductorului spre a-l duce la direcțiune. Nici nu apucase încă să ajungă tramvaiul până la capătul drumului, când o birje în goana cailor o ajunse din urmă. Domnul care pierduse pachetul să înfățișă cerând să-i-se dea pachetul. Iera un funcționar de bancă și fusese însărcinat să ducă pachetul la altă bancă. În hârtie să găsea suma de 500.000 de coroane în hârtii de câte o mie de coroane.

Ciocnire de trenuri în România. În gara orașului Cîmpina (România) s'au ciocnit un tren de marfă și altul de persoane. Ciocnirea a fost atât de puternică, în cât cele două locomotive s'au urcat una peste alta. Șeful de tren Vasile Dobrescu și un frânar au murit. Sunt 15 persoane rănite. Mecanicii Dionisie Raț și Gh. Iosifescu au fost aruncați la depărtare de 10 metri și au rămas în nesimțire. Nu și-au revenit decât după un ceas la spital. Pagubele sunt de 50.000 de lei.

Pecetia pe contract. Nevasta lui Toader Dragotă din Pui fugise cu flăcăul Petru Uricanu din Merișor (comit. Hunedoara). Dragotă trimise vorbă nevastei sale să se întoarcă la iel, dar ea nu se întoarse. Atunci iel îi trimise vorbă să vie la Deva la avocatul, ca să se facă procesul de despărțire și împărțirea averii. Aici se întâlniră toți trei și în fața ibovnicului Petru, contractul se făcu în pace. Când ieșiră însă dela avocat, pe stradă, Dragotă scoase fără de veste cuțitul și-l înfipse în inima ibovnicului nevastei sale.

— Iacă am pus pecetia pe contract, zise iel și aruncă cuțitul.

Jandarmii îl arestară.

Nenorocirea unui biet țaran român. Țăranul Gheorghe Holt din Bacău (România) a murit în împrejurări neobișnuit de triste. Boul dela căruța îi fugise mâncat de streche. Bietul om trebui să se înjuge singur lângă vaca ce-i rămase, pentru a se întoarce acasă. Vaca nu se putea însă dumeri de așa tovarăș de jug și nu-i venea de loc la îndemână să tragă. Văzând omul că îndemnurile și strigătele lui sunt zadarnice, în năcazul lui începu să strige la urechile vacii, până-ce vaca s'a speriat și a luat-o la goană peste șanțuri și câmpuri ca turbată, târând furioasă după ea și căruța și pe sârmanul om, până-ce l'a zdrobit și l'a omorât.

O rară întâmplare se vestește din Pola, în Bosnia. Anume, în 29 Iulie n. a sosit în acel oraș o ladă cu bani — ce avea o greutate de 1560 chilo — din cari să se plătească oficerii, funcționarii, soldații și ceialalți slujbași. Lada era trimisă din Viena. La gara din Pola soldații au așezat lada într'un căruț și sub escortă militară au plecat cu ea la locul unde se fac plățile. Pe drum s'a rupt lada și tot aurul și argintul a început a se rostogoli încoaci și 'ncolo. Deodată s'a adunat o mulțime de oameni, cari se uitau pe sub sprâncene la aurul și argintul strălucitor. Dar s'a căutat numai decât o ladă nouă, în care s'au așezat banii. Îndată după aceea au fost numărați toți banii din nou, dar s'a constatat, că nu a lipsit nici o coroană.

Un căprar degradat. Din Arad se anunță următoarele: Căprarul *Vladimir Mișcoiu* din regimentul 33 bătea și chinuia pe bieții soldați. Soldații s'au plâns și s'a făcut o cercetare care a dovedit că plângerea e dreaptă. Judecătoria militară a osândit pe Mișcoiu la degradare (pierdere gradului de căprar) și trei luni temniță.

Contra școalelor de stat ungurești. Comuna *Sajkásszentiván* din comitatul Bacica, locuită de nemți și sârbi, a hotărât să trimită o deputațiune la ministrul învățământului, spre a-i cere ca în școala de stat din comună să nu se mai învețe ungurește, ci nemțește și sârbește, căci copiii oamenilor rămân întunecați și neștiutori și uită limba mamei lor.

Comunele românești în cari se găsesc școale de stat ar trebui să facă asemenea, căci legea pune statului datoria de a face școli după limba locuitorilor.

Ucis pentru o coroană. În comuna Ormani, lângă Gherla, birjarul Mihai Todor a avut la cărcimă o ceartă cu Mihai Mobolea. În timpul certei i-a cerut să dea înapoi coroana pe care i-o datora. Pentru cearta asta și cuvintele grele ce au căzut, Mobolea a fost închis. Ieșit din temniță, iel l'a atacat pe Todor și l'a junghiat cu cuțitul, ucizându-l. Ucigașul a fost prins de jandarmi.

Coasa și cuțitul. Într'o cărcimă din Panciova și-au petrecut alaltăieri doi muncitori, sîrbul Peici și românul Ardeleanu. Întâierau veseli, dar după-ce beuseră rachiu mai mult, s'au luat la ceartă. Ardeleanu l'a înțepat pe Peici cu cuțitul. Rănit greu, Peici s'a târât până acasă și s'a întors cu coasa în mână, și l'a împuns de trei ori pe Ardeleanu cu ea. După o jumătate de ceas amândoi muriră prin pierderea prea mare de sânge.

Minunata ticluire a unui englez. Un inginer englez Phillips a născocit un fel de baloane (corăbii ce zboară prin aer) cari umblă prin văzduh fără oameni și duc cu sine bombe și dinamită. Inginerul care se află pe pământ le cârmuește cu ajutorul unei puteri nevăzute, adică cu electricitate, încât se duc acolo unde dorește iel și aruncă bombele și dinamita acolo unde le poruncește. În vreme de războiu baloanele acestea vor avea o putere înfricoșată, căci vor ucide oamenii, aruncând peste ei bombe și dinamită.

Știri mărunte.

— În Chișineul din Basarabia băntuie holera. Granița românească fiind aproape, România a luat măsuri de apărare.

— Cea mai bătrână femeie din lume e *Baba Vasilka* din comuna Pavelsko (Bulgaria) născută în anul 1784, adică azi în vârstă de 126 de ani. A lucrat munca câmpului timp de peste o sută de ani.

— Împărăteasa Alecsandra a Rusiei suferă de o grea boală sufletească. Spaimile revoluției rusești au adus-o aproape de nebunie și are neconținut închipuirea că va fi ucisă de o bombă.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuie persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“.

ECONOMIE

Anunț.

Cursurile „Școlii pentru economia și industria de casă”, susținută de „Reuniunea femeilor române din Sibiu”, se încep pentru secțiunea economică (de menaj) la 1 Octombrie n. și pentru cea industrială la 1 Septembrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic: pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălătul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc.; b) învățământ teoretic: economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, impletit cu mașina, tors și țesut.

Informațiuni să pot primi dela

Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu”.

Starea sămănturilor.

Desvoltarea sămănturilor înaintează în toată țara. Pe alocurea sânt foarte bune, dar în unele părți sunt mai slăbuțe, în urma ploilor și furtunilor, ce au băntuit în săptămânile trecute.

Seceratul și căratul grâului s'a sfârșit peste tot locul, iar mașina de îmblătit zuruie în curți de dimineața până sara. După cum să spune, în comitatele Sătmar, Arad, Timiș, Torontal și Turda-Arieș grâul dă dela 8 și jumătate măji metrice în sus, după un jugăr. Mai puțin ceva de 8 și jumătate măji metrice va da — după cât să poate vedea până acum — în comitatele: Bihor, Sălăgiu, Aiba-inferioară, Brașov, Treiscaune, Târnavele, Sibiu, Maramurăș, Caraș-Severin, Bistrița-Năsăud, Făgăraș, Hunedoara, Cojocna, Murăș-Turda, Solnoc-Dobâca etc. În comitatele dintâiu este deci o recoltă bună, iar în cele de pe urmă mai mijlocie.

Cucuruzul e aproape peste tot locul frumos și promite o recoltă bună, pe alocurea chiar foarte bună. De asemenea și crumpelele (cartofii) promit o recoltă multumitoare. Crumpelele de vară să scot deja, pe când cele de toamnă sunt în floare. Zarzaturile și celelalte legume au avut mereu timp favorabil și sunt bine dezvoltate. Asta să simte și prin orașele noastre, unde să îmbie verdețuri din greu. Napii dau bine înainte.

Viile au fost stricate în timpul din urmă de peronosporă și de alte boale de acestea. O recoltă bună să așteaptă numai în puține părți. Pe unde s'a putut lupta cu succes contra peronosporei starea viilor e multumitoare. Poame mai timpurii au fost puține în anul acesta. Cele tomatice se arată mai multe, dacă vor rămânea peste tot locul. Livezile și pășunile au fost în anul acesta și sunt și acum multumitoare.

Prețul bucatelor

Din ce merge să aduce tot mai multe bucate de vânzare în piețele orașelor noastre. Iată prețul bucatelor:

În Sibiu la 9 August st. n.:

Grâu	Cor. 13,60 până 18,30	de hectolitru
Săcară	— „ — „	— „
Ovăș	6, — „ 7, — „	— „
Cucuruz	10, — „ 11,40 „	— „
Cartofi	2, — „ 2,50 „	— „
Fasole	— „ — „	— „

Făină Nr. 3	35, — „ 35,80	per 100 chilo
„ „ 4	34, — „ 34,80	„ „
„ „ 5	33, — „ 33,80	„ „
Slănină	180, — „ 192, —	„ „
Unsoare de porc	183, — „ 192, —	„ „
Său brut	60, — „ 62, —	„ „
Său de lumini	80, — „ 82, —	„ „
Său de lumini topit	92, — „ 92, —	„ „
Săpun	64, — „ 64, —	„ „
Fân	8,60 „ 5, —	„ „
Lemne de foc neplutite	7,50 „ 7,70	per met. cub.
„ „ plutite	6,25 „ 6,70	„ „
Spirt rafinat	1,82 „ 1,85	per litru
Spirt ordinar	1,80 „ 1,83	„ „
Carne de vită pentru supă Cor.	1,08 până 1,40	per chilo
„ „ friptură	1,28 „ 1,40	„ „
„ „ vițel	—,90 „ 1,40	„ „
„ „ porc	1,36 „ 1,76	„ „
Ovăș, 10 bucăți	—,57 „ —,67	„ „
Un pătrar de miel	—, — „ —, —	„ „

In Budapesta în 10 August st. n.:

(Grâu și săcară de cea nouă)

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	9,72 până 10,05	per 50 chilo
„ „ 79 „ „	9,77 „ 10,12	„ „
„ „ 80 „ „	9,82 „ 10,17	„ „
Săcară	7,10 „ 7,32	„ „
Orz	— „ —	„ „
Ovăș	7, — „ 7,50	„ „
Cucuruz	5,77 „ 5,85	„ „

Unsoare de porc Cor. 160, — până 161, —	per 100 chilo
Slănină	137, — „ 138, —

Sămăntă de luferă C. 124, — până 162, —	per 100 chilo
„ „ trifoiu	86, — „ 112, —

Porci îngrășați pentru untură C. 1,34 până 1,40	per chilo
„ „ carne	1,30 „ 1,36
Viței	—,70 „ 1,20

Pe o păreche de miei	Cor. —, — până —, —
„ „ oi	—, — „ —, —

Prețul banilor în 10 August n.

	cumpărat:	vândut:
Galbini	Cor. 11,28	11,38
100 Lei, hârtie	94,70	95,10
100 Lei, argint	93, —	94,70
Lire turcești, aur	21,40	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,82	24,02
100 marce, aur	117,25	117,57
100 „ hârtie	117,25	117,57
Napoleonori	19, —	19,10
100 Ruble rusești, hârtie	252,50	253,75
100 „ „ argint	238, —	242, —

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e însemnată după câlindarul vechiu).

- 1 August: Gyoma.
- 2 August: Eperjes, Ferihaz, Papolț.
- 3 August: Haroscherec, Komárom, Luna.
- 4 August: Dej.
- 5 August: Drag, Mociu, Soborșin, Șomcuta-mare, Voila.
- 6 August: Aiud, Farcașlaca, Goroslăul de pe Someș.
- 7 August: Mănăsturul ung.
- 8 August: Barot, Budapesta, Cetatea de baltă, Ciozven, Ciuc-Cosmaș, Vinga, Zarand.
- 9 August: Baia-mare.
- 10 August: Copșa-mică, Șercaia, Vințul-de-sus.

11 August: Boroșneul-mare, Copșa-mare, Făget, Sebeșul-săsesc.

12 August: Bicz (Gherghio), Ciacova, Corond, Merghindeal.

14 August: Frata ung., Jimborul-mare, Mocrin, Moldova-veche, Viștea-de-jos.

15 August: Alibunar, Câmpeni, Comloș (Banat), Făget, Hațeg, Ilia, Sân-Paul, Șilimegi, Teiuș.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu câteva zile mai înainte.

Liferări, licități, arândări și altele.

La această rubrică vom publica de acum înainte tot felul de liferări de mărfuri, licități și arândări de peste tot locul, unde sunt oameni de-ai noștri. Vom spune totdeauna ce se vinde sau să arândează, de unde se pot cere informații, când este terminul ultim pentru înștiințarea la liferări sau ziua licității. Terminul este totdeauna după câlindarul cel nou.

Arândarea cârciumei comunale din Boița și dela Turnu-Roșu, prețul 1200 coroane și 1100 coroane. Primăria Boița, terminul 14 August. (Vezi publicațiunea din foaia de azi.)

Arândarea edificiului de cârcimă și o boltă în Comana de jos (Vezi amănunte în publicațiunea din foaia noastră de azi.)

Adaptarea școlii confesionale din Simon. Comitetul școlar din Simon, protopresbiteratul Branului, terminul 6/19 August.

Clădirea podului Nr. 159 de pe drumul de țară Turda-Sibiu-Brașov, deschizătura 5 metri, construcție de beton și fier. Oficiul de zidiri al statului din Sibiu, terminul 16 August.

Liferarea petrișului pe drumul Tâlmăciu-Avrig. Primăria Sebeșul-de-jos, terminul 21 August. (Vezi publicațiunea din foaia noastră de azi.)

Arândarea cârciumei „La Agnita” cu prețul de 5200 coroane. Primăria Agnita, terminul până la 22 August.

Arândarea casei nou zidite cu 10 odăi, sală de joc, drept de cârcimă și boltă. Oficiul parochial Domașnia, comit. Caraș-Severin; terminul 28 August.

Arândarea târgului cu 13,000 coroane, și taxa pentru pardoseală cu 8001 coroane. Magistratul Elisabetopole, terminul până la 1 Septembrie.

Facerea unui trotuar de asfalt împrejurul edificiului dela judecătoria din Elisabetopole. Primarul orașului dă informații, terminul 3 Septembrie.

Vânzări de lemne: În 16 August 4772 metri cubici lemn de stejar de lucru, 2982 metri cubici lemn de stejar de foc și 755 metri cubici lemn de fag. Informații dă oficiul silvanal din Bistrița. Prețul strigării Cor. 101,331.

În 22 August: 40,495 bucăți de stejari, Cor. 884.300. Primăria comunei Hosman.

În 23 August: Lemnele de fag din pădurea „Șasa”, prețul strigării Cor. 97,600. Primăria comunei Rășinari.

În 25 August: Lemnele de brad și de fag, prețul strigării Cor. 84,271. Primăria comunei Mărgineni.

Poșta Redacției.

Un notar abonat. Supărarea D Voastră e nebazată. În notița din numărul 30 al foii nu să vorbește de clasa notarilor în general, ci de unii notari, ce ar fi luat dela bieții emigranți taxe mai mari, de cum i-se cuvine Credem că admiteți și D-Voastră, că o astfel de faptă merită cea mai aspră critică. Ba dacă să va dovede acest lucru, atunci față de cei vinovați e cu cale a să aplica legea fără cea mai mică cruțare.

Supărarea D-Voastră ne surprinde cu atât mai mult, fiindcă noi nu am amintit nimic referitor la *notarii români*, despre cari ne place a crede, că au o inimă cu mult mai nobilă, decât ca să facă așa ceva cu poporul nostru și așa destul de îngreunat cu toată.

Moise Popoiu, Ohio, America. Durea Dvoastră e și a noastră, dar nu putem publica versurile D-V. căci ungerii ne-ar închide.

Dumitru Vidoni, Gladna. Am încercat să aflăm, dar nu am izbutit. Credem însă că trebuie să înfățișați și certificatele de sărăcie și sănătate, în traducere românească. Dacă nu a venit răspuns, poate veni de aici înainte.

Dlul învățător L. M. Astfel de lucruri intră cu greu într'un ziar săptămânal. Rog trimeteți-le la un ziar cotidian care dispune de mai mult loc.

Mohu. E prea lungă, iar prescurtată nu are înțeles.

Cociuba. Vom răspunde în numărul viitor, neavând acuma timp de-ajuns pentru cetera poveștii D-V. cam lungi.

Poșta Administrației.

Vasile Câmpean în D. Trimitându-se foaia de aici Joi după amiază, trebuie să o primești Sâmbăta. Intreabă la poșta.

Abonatul 565. De ce nu ne scrii adresa D-tale deplină? Am trebuit să căutăm atâta vreme. Cele dorite s'au trimis cu poșta.

Petru Cadar în Mar. Spune lui Mihailă Mireșea, că am vorbit la banca numită ca să-i răspundă. Dar foaia nu o putem da pe așteptare. Să trimită banii.

Trand. Stoian în S. Primit cu mulțumită.

Casiu Deleu, proprietar în S. Vă mulțumim pentru abonamentele trimise.

G. M. S'au trimis numerii dela jumătatea anului încoace, ca la toți abonații cei noi.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

Loc deschis.

M. Langu Fii, renumita fabrică de căruțe în Rășinari, eșecută ori ce comande cu prețuri convenabile. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inseratului din numărul de azi al foii.

Ioan Grecu, măestru pielar în Porcești, lăferează tot felul de opinci, cu prețuri ieftine. Amănunte mai deaproape în inseratul din foaia de azi.

Intreprinderea „Bricketid” de lumină strălucitoare a lui Albrecht se recomandă onoratului public pentru ori ce fel de comande de acest fel. Vezi inseratul susnumitei firme la alt loc al foii.

Apollo-Bioscop.

În orașul nostru, pe piața Hermann, să află de câteva zile un Bioscop, ce atrage foarte mult public la reprezentațiile ce se dau

Aproape în fiecare zi se schimbă programul, care este variat și interesant. În fiecare zi se dau mai multe reprezentații.

Prețul de intrare 1 cor., 60 bani și 20 bani.

Un locomobil de benzină

nou, 2½ până 3 PH, să vinde cu preț ieftin, eventual să dă și în chirie pentru îmblătit.

Doritozii să se adreseze la Ferdinand Saller, institut pentru construirea de motoare în Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

O cală de pantofar și 2 învățăcei

în etate dela 13 ani în sus, se primesc imediat la

Vasile Genie
pantofar

199 1—3 în Rod, u. p. Pojana.

Nr. 642/910.

200 1—2

Publicațiune.

Primăria comunei Alsokomána publică, că va da în licitațiune publică edificiul său de crăsmă și boltă în arândă pe timp de 6 ani. Licitațiunea va avea loc în 26 August a. c. st. n. în cancelaria comunală, la 10 ore a. m. Oferte închise încă să primesc înainte de începerea licitațiunii. Acestea vor trebui să conțină și clausula, că licitanții cunosc și primesc condițiunile.

Prețul strigărei e 1000 cor., dela care 10% se vor depune de licitanți ca vadiu.

Condițiunile mai în detalii să pot vedea la cancelaria comunală.

Alsokomána, 5. August 1910

Primăria comunală

Ioan Boldea
notar.

Pivniță de închiriat.

Cassa de păstrare în Mercurea, societate pe acții, dă în chirie cu 1 Octomvrie a. c. pe 3 sau 6 ani pivnița sa pentru vin, ce să află în Mercurea (Erdély-Szerdahely) în curtea institutului împreună cu 33 buți. Buțile au mărime diferită între 2000—4000 litre. Minimul chiriei e 1000 cor. la an.

Doritorii de a reflecta au să-și înainteze ofertele în scris până în 20 August a. c. st. n. nou.

198 2—2

Direcțiunea.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durerea de dinți ori îi va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Wien 18/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oanei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Bebeșul-săresc: farmacia Lederhilger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretențiunea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 80 fl. franco. 25 12

Nu uita

stimat cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Schimbare de local.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din Sibiu și jur, că cu 1 August st. n., mi-am mutat

Atelierul de pantofărie

în Sibiu, strada Măcelarilor 36

(vis-à-vis de Tipografia Archidiecezană)

unde primesc și execut ca și mai înainte tot felul de comande, dela cele mai simple până la cele mai fine, precum: păpuși pentru bărbați, femei și copii. Croitură frumoasă și lucru solid.

Rugând onoratul public și vechii mușterii de binevoitorul sprijin și în viitor, semnez

Cu toată stima:

George Săsărman
măestru pantofar.

201 1—5

1—2 băieți de școală

să primesc în cvartir ori și cu toată proviziunea într'o familie maghiară, unde ușor pot învăța limba maghiară. Informațiuni: SIBIU, strada Sării Nr. 31.

204 1—1

O corespondență postală

ajunge, ca să poți primi o foarte interesantă broșură gratis și franco. Această broșură descrie în mod științific și ușor de înțeles metoda de cură electrică, iar bolnavul care suferă de slăbire generală de nervi, reumatism, neuralgie, mistuire neregulată, lipsă de somn, dureri de cap și alte tot felul de slăbiciuni, va avea

mare folos de această broșură. Nici odată nu s'a dat în Ungaria o broșură așa de interesantă gratis. Noi aducem această jertfă pentru a convinge pe oameni despre folosul ce îl poate aduce electricitatea.

Cere D-ta această carte și noi îți vom trimete-o gratis și franco sub cuvertă închisă, fără nici o îndatorire.

Electro-Vitalizer, instit. de ord. med.

Budapesta, IV. Semmelweissgasse 4. Mezzanin 51. Oare de ordinațiune în zilele de lucru dela 10—1 oară și dela 3—6 oare, Duminica și în sărbători dela 10—12 oare.

Cupon pentru o carte gratuită.

Cătră Electro-Vitalizer, institut de ordinațiune medical.

Budapest, Semmelweissg. 4, Mezzanin 51.

Binevoiti, vă rog, a-mi trimite o broșură din lucrarea d-v.: „Tratat despre electroterapia modernă” gratis și franco.

Numele:

Comuna:

Județul, comit.:

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 6-50.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cuie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6-50. Expedare cu rambursă. 4 14—

C. GRÜNER, export de ghete, Cracovia Nr. 193.
Schimbul e admis și banii retour.

Lățiți „Foaia Poporului” între cunoscuți!

Abonamentul pe un an C. 4-40, pe o jum. de an C. 2-20. — Abonații cei noi vor primi toți numerii dela jumătatea anului până acum.

Nici când!

nu mai schimb altul cu săpunul meu, de când folosesc săpunul de lapte de crin-Steckenpferd (marca Steckenpferd) de Bergmann & Co. Teschen a. E. fiindcă acest săpun rămâne singur cel mai eficace decât toate săpunurile medicinale, cum și pentru îngrijirea unui teint frumos, moale și delicat. Bucata cu 80 fileri să capătă în toate farmaciile, drogheriile și parfumeriile etc. 40 26-40

Haine pentru dame

Intre cari costumuri întregi, bluse, rocuri pentru dormit etc. precum și haine pentru copii după cel mai nou și mai modern facon, se primesc și se execută grabnic și ieftin la

Betty Lallits

187 3-3 croitoreasă de dame

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12, etajul I.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria 145 64- de vinuri

JOSEF SCHULTZ
Sibiu, strada Urezolui 20

O fetiță draguță de 18 ani,

(fetița unui brutar) puțin cam desvoltată trupește, cu o zestre de 400,000 coroane, ar voi a să căsători cât mai curând cu un tinar modest. Numai oferenți serioși capătă răspuns.

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

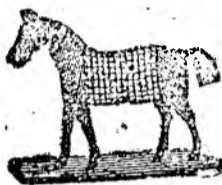
2 2 49-52

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte

articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco. 81 40-

Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceală.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțică valorează să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2- să capată aproape în toate farmaciile. Deposit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
: „Leul de aur“ în Praga. :
Șoseauă Elisabeta Nr. 5 nou.
Expeditie zilnică. 242 42-

Portland și Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

Stucatură de treștie
Impletitură „Bacula“
Materialul de zidit în viitor.
Ieftinește orice zidire.

Tevi

de fier covăcit și fier turnat precum și Fittings
Pumpe pentru fântâni și alte industrii
Sfredele de găurit pământul și la fântâni

Tot felul de articli tehnici

Fier de Cudșir în rude, fier modelat, fier în rude și fier de încheiat
în 600 profile și dimensiuni se află în deposit.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de iarnă în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquets, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 81 62-

Uniforme pentru voluntari, cura și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eține, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățatori și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele profesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apeducte. 18 29-

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1909 K 4.831,168-51
Capitale asigurate pe viață achitate 4.571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 112.045,412-
sfârșitul anului 1909 (viață) 10.847,132-
Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.309,387-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Nr. 809/910
com.

192 2-2

Publicațiune.

Comuna *Boița* exarândează pe calea licitațiunei publice ce se va ținea în *14 August st. n. 1910 la 3 ore p. m.*, în cancelaria comunală, *localul cărciumei comunale de sub Nr. 52* din intravilanul comunei împreună cu dreptul de licență, precum și *localul cărciumei comunale din cătuna „Turnu Roșu“ (Lazaret)* împreună tot cu dreptul de licență pe un period de 3 ani, adică din *1 Ianuarie st. n. 1911 până în 31 Decembrie st. n. 1913.*

Prețul strigărei la cel dintâiu 1200 cor.

"Vadiul" 10% " al doilea 1000 "

Condițiunile specificate se pot vedea în cancelaria comunală ori când.

Boița, în 26 Iulie 1910.

Primăria comunală

Licitațiune miuendă.

Primăria comunală *Sebeșul-de-jos* (Al-sösebes) dă în întreprindere *liferarea petrișului 1670m²* pe partea sa de drum din drumul *Tălmăciu-Avrig* în calea licitațiunei miuende verbale, care să va ținea la *21 August 1910, la 4 oare d. a.*

Condițiunile mai de aproape să pot vedea la primăria comunală.

Sebeșul-de-jos, la 8 August 1910.

202 1-2

Primăria comunală.

Vin bun,

se află la subscrisul productor de vinari, — anume:

Vin vechiu din	1907	cu 54	fil. litra.
Vin vechiu din	1908	" 48	" "
Vin Rizling și Roze	1908	" 52	" "
Vin din	1909	" 42	" "
Vin Rizling și Roze	1909	" 44	" "
Vin alb de masă din	1909	" 38	" "
Vin Roșu din	1908	" 54	" "

Prețurile cele mai joase. E vin din coastele dealului *Șiria (Világos)* nu de grădină, nici câmpie, ci din deal.

Rog onoratul public a fi cu încredere.

Butoaie dau împrumut pe timp de una lună, în caz mare de lipsă două luni.

Vinul să vinde dela 50 litre în sus, prețurile sunt calculate după litra.

Rog onoratul public a-mi serie curat numele, comuna și gara

Când îmi renapoiți vasăle vă rog de adresă, în fract, cu care s'a destilat vinul.

Atrag atențiunea cumpărătorilor mei (înțeleg casele private), să deșerte vinul în sticle bine afundate și așezate culcat, deoarece vinul în bute, dacă e început, nu stă ci să acrește și mucezește.

195 2-5

Cu stimă

Petru Beneaproprietar de vii și neguțator de vin,
*Șiria (Világos) (Arad megye)***Pentru țaranii noștri!**

Sprijiniți industria română!

Subscrisul aduc la cunoștința oamenilor noștri de peste tot locul, că în atelierul meu argăsesc tot felul de

piei pentru opinciși astfel pot vinde **opincile cele mai bune** pe lângă **prețurile cele mai ieftine.** Ocaziune bună de cumpărare pentru boltași și societăți de conzum. Partii mai mici de piei pentru curelari încă să găsesc. Dela două părechi de opinci în sus să trimit ori cui.**Ioan Grecu**

203 1-3

măiestru pielar în **Porcești, u. p. Verestorony.****ATENȚIUNE**

trebuie să se dea la alegerea de iluminatune potrivită pentru orașe, comune, privați, hoteluri, restaurațiuni cu grădină, stațiuni balneare, vile etc., pentru iluminatune la ori ce fel de localuri dinlăuntru sau dinafară, mai de parte iluminatune de strade, procurarea de aparate centrale la case, precum și lampe singuratiche de iluminat sau lampe rotunde în interiorul odăilor, pe strade și locuri publice, pentru cari să recomandă de un specialist avanta-giile senzaționale ale tehnicei moderne de iluminat ce le are

**Întreprinderea „Br ketid“ de lumână strălucitoare
a lui Albrecht**

184 4-6

Sibiu (Nagyszében) strada Gușteriții Nr. 30.

**Câteva cuvinte
asupra boalelor secrete.**

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi o bătătură la ochi mulțimesc acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atro-ate și cari în urma tineretii din tinerețe și prin deprivideri cele și-au struncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem al acestui stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tineretii deslușiri hiza-voitoare și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-i încredințeze fără teamă, fără șăial și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns încă a ține înul aceste năcături ori și cui, ci trebuie să se adreseze unii astfel de medic specialist, conștiencios, care stie să dea asupra vieții staturii bune sexuale și stie a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara și în Europa **PALOCZ**, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discretia cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, vede sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curățe, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberază de materiile de boală, chinurile răstătesc.

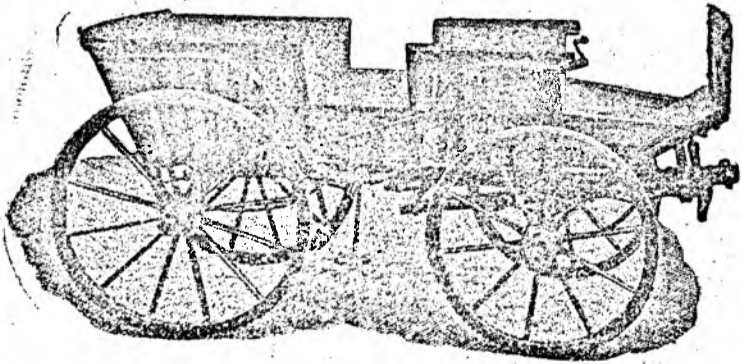
Fără conturbarea ocupațiunilor aleice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și

radical cu metodel lui propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglase, rasele sifilitice, boala de țerc, beșică, nervi și șira spinărei, incapacitate de confuzie a minții, urmările onamiei și de sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirez puterii bărbătești (impotența), vătămăturile, boala de sânge de piele și toate boala organelor sexuale fema-ști. Pentru femei e sala de asientare separată și epire separată. În cece privește cura, depăr-tarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plă-cere i se va da răspuns emănuțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns). Limba română se vor-beste perfect. După încheierea curei, epistola se ară, ori la dorință să renăimț ficăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitela se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapest VII. Rákóczi-ut. 10. 80 55-

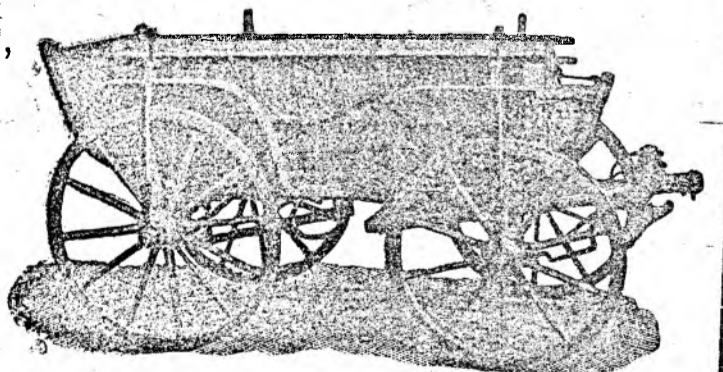
Un câștig frumos pot avea fete și femei cari peste zi sau toată ziua s'ar ocupa cu croșetatul de dantelă.

Informațiuni mai deaproape la întrebări în scris dă D-na **Armin Stern** în *Branyicska.*

150 12-12

Cara și căruțe de ori ce proporțiuni

din cel mai
bun material,
neîntrecut
de
durabile
și ușoare
la mers
înferează cu
preț
convenabil

Fabrica fiilor M. LUNGU**Rășinari (Resinár)** Szeben-megye